

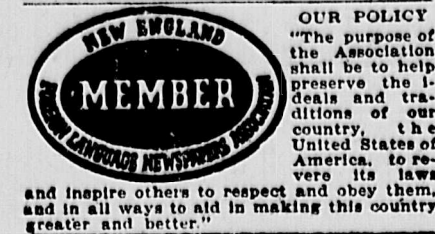

RAIVAAJA

TOIMITTAVAT:
Eino Suikansa — Toivo M. Rönkä
Jukka Honkonen
Puh. 2-0661 — Konttori puh. 2-3225
HENRY PURANEN, Manager
Vuosikokous: Yhteisövaliokunta ja Osaajain
Vuosikokous: 11.00 — Kolme kuukautta 14.00
Pääkirjoitus 10.00
Pääkirjoitus 10.00 — 11.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and is entered under section 1103 and 1104 of the Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Syyria

Vuoden 1943 sopimuksen perusteella Syyria tuli itsenäiseksi ja seuraavana vuonna se sai johtavien suurvaltojen tunnustuksen itsenäisyydelleen. V. 1945 se liittyi Arabia Liittoon ja sittemmin tuli Yhdistyneiden Kansakuntien jäseneksi. Tämä noin neljä miljoonaa asukasta käsittävä kansa joka asuu valtakuntansa 72,234 neliöllä käsittävällä alueella, on osoittautunut poliittisessa suhteessa herkkämieliseksi, jolloin se saattaa tehdä äkkiniisiä suuntansa muutoksia.

Tällä hetkellä Syyria on kallis-tumassa kommunistien kannalle ja sillä on puolustusopimus Egyptin kanssa, joka nykyisin rehentelee Moskovaa yltäseutu-tavan avustuksen varassa. Sosiaalinen kehitys Syyriassa on alkeellisella asteella eikä uuden-akaisella proletariaatilla ole suurtakaan vaikutusta. Kommunismi sopeutuu kaikkein huo-noimmin Syyrian muihin oloihin, uskontoon mutta kommunistit ovat ovelasti soveltaneet hyökkäyksen käyttämään arabien kansallismielisyyttä ja niiden vihaa juutalaisia ja siis Israelia vastaan. Moskova saa juutalaisihvien vuosien harvaku-luisen älymystönsä keskuudessa kannatusta varsinkin kun siin-hen myöskin sisältyy katkera-mieli länsimaita, ennen kaikkea Ranskaa kohtaan.

Maatalous on Syyrian pääelin-keino, mutta vain 12 pros. maasta on viljeltyä. Maanomistukset ovat vielä täysin feodaalisella kannalla, joten mitään suurempia edistyskäs ei tuotannossa ole päässyt tapahtumaan. Yli 10% väestöstä on jatkuvasti painen-tolaisina eläviä beduiineja.

Viljelyistä lajeista mainittakoon ensin vehnä 800,000 t. v. 1955) ja ohra (560,000 t.). Mutta myös hirsiä, maissia ja riisiä viljellään suurissa määrin. Samoin harastetaan olivin, viiniä, hedelmäpuiden, taatellip-mujen jne. viljelystä. Puuvillaa, tupakkaa ja sokeriruokoa viljel-lään myös merkittävässä määrin.

Teollisuus ei ole juuri lain-kaan kehittynyt. Vain muutam-at Alepossa ja Damaskoksessa olevat maanviljelykseen perustu-vat tehtaat, kuten puuvillakuto-mot, tupakkatehtaat jne., ovat todella nykyäikäisiä.

Kaikesta tästä johtuen, että Syyria on pidettävä arabiper-heen köyhänä jäsenenä. Maal-lia olisi kuitenkin suurikin tal-loudellisia mahdollisuuksia, sil-lä tuntuu luonnottomalta, että sen maaperästä ei löydyisi esim. öljyä, jota on samanlaisissa o-luhteissa kaikissa sen ympärillä olevissa maissa. Yhdessä Israelin kanssa olisi mahdollista käyttää suurissa määrin hyväk-si esim. Jordanin vesivaroja ja siten lisätä sekä energiatuotantoa että viljeltävän pinta-alan määrää.

Israelin ja Syyrian välinen ristiriita estää kuitenkin näiden suunnitelmien ottamisen edes tarkastelun alaiseksi. Syyriassa ja yleensä arabimaailmassa poliittiset ja rodullis-uskonnot-illiset ristiriidat merkitsevät useimmissa tapauksissa paljon enemmän kuin välttämättömät taloudelliset näkökannat, valittavasti kylläkin, sillä muuten Syyrialia olisi kaikki mah-dollisuudet päästä köyhän su-kulaisen asemastaan.

Poliittisesti Syyria on kenties vielä sekaisempi kuin uskonnollisesti tai rodullisesti. Maantieteellisesti Syyria on ollut ikimustoista ajoista kolmen maanosan välisen liikenteen ja kaupankäynnin risteysasemassa. Siitä on seurannut väkisinä jonkinlainen kansainvälisyys monessakin suhteessa, mikä on ol-lut olemassa lisäämään poliittista jännitystä. Maassa on aina ollut eri maista tulleita, omaan las-

kuunsatoisia ulkopuolisia vas-taan toimivia suurvaltojen lä-hettiläisiä tai suoraan sanoen kii-hoitajia. Ennen vapautumistaan Turkin hoihouksesta Syyria oli kiistakapulana pelissä, jota kävi-vät Ranska, Englanti, Venäjä ja osittain Saksa ja Italiakin Turkin, Euroopan silloisen "saira-an miehen" perinnöstä.

Ensimmäisen maailmansodan selvittelyssä Syyria lopulta joi-tui ranskalaiseksi mandaatiksi, yhdessä Libanonin kanssa. Jäl-kimmäisessä tuli joka suhteessa ranskalaisten tukikohta. Syyriaan nähden soveltettiin ha-joilla ja hallitse-järjestelmää, jo-ka kuitenkin siinä määrin epä-onnistui ranskalaisten täysin ymmärtämättömän suhtautumisen johdosta maan asukkaisiin ja taloudelliseen oloilaan, että se pikemminkin oli omiaan tuo-maan Syyriaan ha-anaisia ja kes-kenään riitaisia osapuolia lähe-mäksi toisiaan taistelussa yhti-teistä vihollista vastaan.

Toisen maailmansodan aatto-na syyrialaiset olivat jo melkein saavuttaneet itsenäisyytensä ve-risten kapinoiden ja lakkojen kautta joiden aikana Ranskan armeija jättäytyi kovin vähän kunnialla tavalla suojatonta siviiliväestöä kohtaan.

Mandaattikautena ranskalaiset saivat tosin paljon aikaa maan hallinnossa, mutta epäkohtia tuli esille siinä määrin, mm. sotilas-diktatuuriin kohdalla (1220—26), että syyrialaisien viha ranskalai-sia kohtaan juontaa juurensa monilta vuosilta.

Itsenäisyytensä aikana Syyrial-la on kuitenkin ollut tavatto-masti huolta maan epävakaisesta poliittisesta tilanteesta. Ei ole mitään takeita siitä että lai-lisilla vaaletilla valittu eduskun-ta voisi rauhaa hallita. Kaap-paus kaappauksen perästä on seurannut itsenäisyyden aikana taloudellisten kysymysten ai-heuttaessa myös ahdingkoa.

Uusi ohjelma

Virallisiin lähteisiin perustu-vasti uutistieto kertoo, että neljän viimeksi kuluneen vuoden aika-na on hallituksen toimesta mark-kinoitu 10.4 biljoonaa dollarin arvosta maataloustuotteita. Si-tä on lähes puoleltoista biljoonaa dollarin arvosta lahjoitettu elintarpeita ja muuten kärsivä suuria tappioita. Eräiden las-kelmien mukaan hallitus on hävinnyt vähintään 32 senttiä jokaisesta dollarin arvoisesta ostosta ja myynnistä mutta eräät toiset arvioivat hallituksen tappioiden nousuvan 68 senttiin jo-kaista dollariin kohden.

Jokataapauksessa tilanne tun-tuu tympästyttävän hallituksen johtajia. Kun maatalous-sihteer-i Ezra T. Benson yhä jäsä toi-meensa niin pidetään sitäkin jo-merkinä siitä että hallituksen puolesta tullaan seuraavana vuo-den kongressin istunnolle esit-tämään kokonaan uusi maata-lousohjelma. Hän on myöskin itse toistanut entisen käsityk-sensä, jonka mukaan tukihintaa ei suinkaan koroteta, mutta alennetaan ja se tehdään entis-täkin joustavammaksi, jos yli-makkaan vanhan ohjelman pe-rusteista lainkaan kiinni pidea-tään.

Kun Eisenhower astuu halli-tukseen perii hän edeltäjänsä yhden biljoonaa dollarin arvoisen maataloustuotteiden ylijää-mävaraston. Varainhoitovuoden 1957 alkaessa tämä varasto oli 5.3 biljoonaa dollarin suuruisen. Tämä yksinkertainen toi-seikka on Washingtonin hallitus-piirit johtanut siihen käsityk-sen että ohjelma on muutettava. Miten se yksityiskohtaisesti tapahtuu siitä ei vielä ilmoiteta.

Verokiista

Länsi-Saksan viranomaiset va-littavat siitä, että liittoutuneiden joukkojen sijoitus tulee maalle kohtuuttoman kalliiksi. Ensinnäkin Länsi-Saksan on määrä vuosittain suorittaa 1,200 milj. Saksan markkaa liittoutuneiden asevoimien ylläpitä-miseksi ja sen ohella — kuten finanssiministeriön puolelta nyt selitetään — Länsi-Saksa men-etää kuusi miljoonaa perimättö-minä veroina.

Bonnin hallituksella on sel-lainen käsitys, että liittoutuneiden asevoimien tulisi suorittaa tavallinen omaisuusvero laitok-sista ja rakennuksista, joita heidän käytössään on. Sen lisäksi saksalaiset selittävät, että asevoimien puolesta suoriteta pen-ninkien veroa autoista, radioista ja televisioista. Kun maassa on hiukan yli 250,000 vieraiden maiden asevoimiin kuuluvaa miestä, niin saatava käsittää että niiden käytännöllisten tarpei-den verottaminen muodostaisi valtioneito huomattavan tuloerän.

Saksalaisten valitusten johdos-ta amerikkalaiset huomauttavat, että liittoutuneiden joukkojen Saksassa olo on kuitenkin kiertoteitä maan taloudellekin hyö-

Saksa rahoitti bolshevikkejä

Washingtonissa ja Lontoossa sa-lutettiin äskettäin julkisuteen asia-kirjoja, jotka luovat lähempää valoa eräiseen Venäjän vallankumouk-sen Venäjän syntynyt. Alkuperäiset asiakirjat osoittavat, että Saksa rahoitti Leninin ja hänen tovereitaan sekä auttoi heitä ylläpitämään kom-munistipuolueen pää-ajankannatta-va Pravadaa. Nämä asiakirjat osoi-tavat myös, että keisarillisen Saksan mielestä bolshevikit eivät milloin-kaan olisi voineet saavuttaa menes-tystään ilman Berliinistä lähetettyä 50 miljoonaa markkaa.

Nämä 40 vuotta kommunistien val-taamisen jälkeen löydetty Saksan silloisen ulkoministerin asiakirjat selittävät, miten keisari Wilhelm II auttoi bolshevikkejä päämäärä-nään voittoa liittoutuneita vastaan käymässä sota. Tutkijat ovat jo kauan epäilleet tätä, mutta ei ollut olemassa mitään virallisia saksalai-sia asiakirjoja, jotka olisivat vahvis-taneet tämän.

Viime sodan päättymisen yhtey-dessä brittiläiset armeijaviranomai-set löysivät nämä asiakirjat, jotka olivat satojen tuhansien muiden pa-peroiden joukossa, Saksassa. Ne tuo-tiin Englantiin selvittämässä ja kään-tämässä varten ja myöhemmin niistä otettuja mikrofilmejä lähetettiin myös Yhdysvaltoihin. Näin kului enemmän kuin 10 vuotta ennenkuin asiakirjat olivat tutkijain käytettävissä. Sanomien edustajille on nyt temmin suotu mahdollisuus tutkia eräitä näistä asiakirjoista Yhdysval-lain sekä Englannin ulkoministeriö-den suosiolla myytävänkukut-sella.

Tärkein näistä asiakirjoista on kei-sarillisen Saksan silloisen ulkominis-terin, paroni Richard von Kuhlman-nin v. 1917 kirjoittama memorandum. Se oli lähetetty keisarilliseen päämajaan, missä keisari oli hyväksy-nyt sen.

Venäjän luhistuminen 1917 ja tsar-in luopuminen valtaistuimestaan oli paha isku liittoutuneille, jota ei edes Yhdysvaltain puuttuminen sotaan Saksaa vastaan voinut heti korvata. Lokakuussa bolshevikit tulivat Leni-

nin johdolla valtaan ja pyrkivät ase-lepoon Saksan kanssa, mikä solmit-tiinkin joulukuussa.

Von Kuhlmannin memorandumissa todetaan, miten saksalaiset olivat sa-laa tukeneet Leninin "jatkuvalla ra-havirralla". Saksalaisen rahan avulla "heille oli mahdollista julkaista pää-ajankannattajansa Pravdaa".

Ulkoministeri suunnitteli keisaril-lisen Saksan ja kommunistisen Venä-jän "läheistä yhteistoimintaa" saksai-laisen rahoittaessa Venäjän jälleen-rakentamista. Vaikkakin hänen suun-nitelmansa Leninin auttamiseksi osoitautui menestykselliseksi ja myö-hemmin sekä Weimarin tasavalta et-tä Hitler olivat ajoittain yhteistoiminnassa Neuvostoliiton kanssa, ei-sälty ministerin suunnitelmaan va-kava virhe. Hän oletti nimittäin, että kommunistihallitus olisi ollut lyhyt-ikäinen.

Von Kuhlmann kirjoitti keisarille Berliinistä joulukuun 3 p:nä 1917 seu-raavaa:

"Liittoutuneiden muodostaman liit-toutuman tuhoaminen ja meille sopi-veen poliittisen kombinaatioiden luo-minen ovat diplomatiamme tärkein sodanpäämäärä. Venäjä oli mielest-äni vihollistemme muodostaman ket-jun heikoin rengas. Tehtävänä oli näinollen vähitellen helventäjä ja mikäli mahdollista, kokonaan poistaa se.

Tämä oli sen tuhoaloistominnan tarkoituksena, jota harjoittimme Ve-näjällä rintaman takana. Ensimmäi-sen pyrimme ellyttämään separatistisia pyrkimyksiä sekä tukemaan bolshe-vikkeja. Vasta saatuaan meiltä eri-kanavia myöten jatkuvasti rahaa he saattoivat tehdä pää-ajankannatta-jastaan Pravdasta väliseen tarmok-kaan propagandan harjoittamiseksi sekä puolueensa aluerin kapean pohjan laajentamiseksi.

Bolshevikit ovat nyt päässeet val-taan. Ei voida enustaa, miten kauan he voivat pysyä vallassa. He tarvitse-vat rauhaa oman asemansa vahvistamiseksi. Toisaalta on täysin omien etujemme mukaista käyttää ensin asevoim ja sitten, mikäli mahdollis-ta, rauhan aikaansaamiseksi sitä aikaa, jonka he ovat vallassa, mikä saattaa olla lyhyt.

Kirjallisuus ja taide

Nouseva suomalainen filmitähti

Suomalaisen tanssijajoukkojälittä-reen Taina Elgin kuva oli lokakuun kuudentena päivänä New Yorkissa ilmestynyt Daily Newsin sunnuntai-liitteen etusivulla. Lehden sunnuntai-painos lähestyy neljää miljoonaa, joten siinä oleva kokosivuinen väril-linen muotokuva ei ole mikään pieni asia mainosmielessään. Suomalais-ten kohdalla se on peräti harvinaisen tapahtuma.

Kuvaan liittyy lehden sisäisivulla oleva tällainen selostus: "Kun eräs Hollywoodin studio hou-kutteli suomalaisen ballerina Taina Elgin tulemaan tänne vuonna 1954, niin julkisuusjulistelun ilmoitettiin komeasti 25 tuhannen dollarin pal-kinkokipaisu uuden nimen valitsemiseksi hänelle. Siis mennessä kun nimihetoukukset saapuivat perille hänen oikea nimensä oli jo saavutta-nut sellaisen huomion, että päätet-tiinkin siirtää tämä alkuperäinen entinen nimi Taina Elg.

Julkisuusosaston hommailun lisäksi itse taitelijalla oli tällaista sanottava: "Se on nimeni eikä kukaan tule sitä muokata muuttamaan."

Taina on syntynyt Helsingissä, Suomessa, maaliskuun yhdeksäntenä päivänä vuonna 1929. Molemmat vanhempiensa olivat konserttitaiteilija. Hänen isänsä Helsingin filharmoniorkesterin. Taina rupeasi kymmenvuotia-na ottamaan balettitanssin opetusta. Seitsemivuotiaanaan hän esiintyi tanssijana Ruotsissa Gran Teaterissa noin vuoden ajan.

Suloutensa ja monipuolisten taake-listen taipumustensa ansiosta hän voitti oppilaspalkan kuuluisassa eng-lantilaisessa Sadler Wells baletissa. Sitten hän kierteli maailmalla neljän vuoden ajan markkisi de Cuevas baletin mukana (tunnetaan nykyisin Mon-te Carlo baletina).

Hollywoodin Taina saapui lonto-o-laisen koeffilmin kautta, jonka eräs siellä vierailuva tuottaja järjesti. En-simmäinen kuvasarja, jossa Taina täällä esiintyi, oli nimeltään "Tuh-lajaa". Sen jälkeen hän on näytellyt kolmessa muussa suuremmissa kuvas-sa, niistä viimeisin on "Les Girls", jossa hän on saavuttanut todellisen tähtiaseman.

Kesäkuun kuudentena päivänä vuonna 1953 Taina avioitui Carl Gus-

dyllinen. Niiden taholta selit-tään, että viime vuoden kuluessa amerikkalaiset joukot vaihtoivat yli 281 miljoonaa dollaria Sak-san markkaa henkilökohtaisi-a ostoksia varten, minkä täytyi koitua avuksi Saksan taloudelle ja myöskin sen rahakannalle. Lisäksi amerikkalaisten toimesta on Saksassa toimitettu paljon ostoksia armeijan tarpeita var-ten, jolla myöskin on maan ta-louteen ollut myönteinen vai-kutus.

maa. Matkailumaana se vetäisi muu-alta ihmisiä puoleensa, jos siellä ol-taisi edistyneempiä asian mainos-tamisessa. Ollaan niin kanoja oman hyvän esille tuomisessa. Meillä on siellä oivallisia matkailijahotelleja ja ihailtavia käskinudonnaisia.

Me voimme tarjota matkailijoille yhtä paljon, ehkä enemmänkin, kuin ruotsalaiset. Matkailijan kustannus-taso on myös helpompi. Kaikkia maai-lman kultiat tulee kyllä ihmisiä Si-bleiusfestivaaleihimme. Aivanpa kuu-lui Philadelphiaan orkesterin oli siel-lä kaksi vuotta sitten."

Kysyin tunsiko hän kokaan petty-mystä tai masennusta, kun sai odot-tava kolme ja puoli vuotta tilaisuutta suuremmassa kuvassa ja tärkeämmäs-sä osassa esiintymiseen. Hän myönsi sellaista tunteensa. "Mutta en kos-kaan ajatellut asiasta luopumista tai sikseen jättämistä. Tiesinhän, että johtavien ihmisten jonakin päivänä. Minullaahan oli studioissa samaan aikaan myös laulu- ja tanssioptioita. Olenkin mielestänyt lauluopintoihini maestro Cepparon ohjauksella enem-män kuin balettiharjoituksiin."

Tämä tyttö, joka on vielä lapsen-näköinen, on viisampä kuin ikävuosi-staan voisi päätellä.

Jokaisella suomalaisella on syytä heittää hattua ilmaan ja iloita filmi-tähtiä Taina Elgin puolesta. Lienee en-simmäinen tapaus kun suomalainen teatteritaitelija on täällä saanut näin suuria huomioita ja kohonnut näin korkealle arkarassja ja armoittomassa teatteri-ihmisten kilvassa.

Ja sitäkin suuremmalla syyllä kun Taina Elg ei pyri salaamaan tai vä-heksymään kansallista alkuperäänsä, vaan päinvastoin vetää sen kauniilla tavalla ja vakuuttavasti esille, niin-kun edellä olevasta haastattelustakin käy ilmi.

Olemme murehmielin nähneet, to-sin kuitenkin harvemmin satuneissa tapauksissa, senkin, että kun joku suomalaisen on jollakin näkyvällä alalla päässyt yhdenkään askeleen yleispiiri, toisella tai kolmannelle puo-lapuolelle, niin siinä on jo alkanut pää-tä huimaamaan. Tyhmyilypeisti pyri-tään omaperäinen kansallinen lähtö-asenne salaamaan, esiinnyttään muu-na, mutta ei ainakaan tunnusteta suo-malaiseen kansanheimoon kuulumis-ta eikä sieltä alkuaan lähtemistään-kään.

Toivottavasti nämä tällaiset tapauk-set jäävät entisen ajan virheinä kum-mittelemaan eivätkä tule enää kos-kaan uusittuamaan.

Taina Elg on antanut ylevän esi-merkin. Eikä se hänen taiteellista asemaansa missään määrässä suin-kaan heikennä, tai hänen arvoaan ai-nakaan vähennä. — M. S.

JUTUSTELUA

Liian lähellä

City "Slicker" oli parturissa, jossa kysymysohjattajat oli tavallista vie-läkemämmän näköinen. Tapojensa mukaan mies päästyään parturin tuo-lista ja siirtyen samaan kysynsä hoitoa, kysäisi heti eikö kaunotar tässä tilassa lähtisi hänen kanssaan illalliselle ja myöhemmin voitaisiin mennä johonkin ilkerhoon, kuten hän selitti.

— En usko, että minä voin lähteä, olen näin naimisissa, oli vastaus.

— Oh, sehän ei merkitse yhtään mitään, ettehan sinukaan ole vanha-n-akaisesti sidottu mieheneen, selitti kavaljeeri päättävästi itsetietoisuu-della, siitä paitsi "tehnä voitte kysyä mieheltänne, olen varma ettei hän välitä".

— Kysykää itse häneltä, juurihan pääsätte hänen tuloistaan, hän ajoi teidän partanne, selitti kaunotar.

Ymmärtävä palvelija

Englantilainen lordi on ottanut palvelukseensa uuden hovimestarin. — Minun palvelijoideni on ajatel-tava omilla aivoillaan, sanoi lordi tälle. En tahdo pyytää aina kaikkea. Ky, pyydän takkiani, otatte te esille myös kepin ja hatun sekä sateenvar-jon ja kalossit jos sataa. Ky pyydän taas kylvyä, ei riitä, että täytätte kyl-pymme lämpimällä vedellä, vaan on teidän asettava myös pyyheli-nä, kylväviä ja kylvymatto esille. Ymmärtätekö?

— Kyllä ymmärrän, teidän armon-ne, vastasi palvelija.

Parin päivän kuluttua sattui lordi sairastumaan ja pyysi hovimestaria kutsumaan lääkäriin. Jonkin ajan ku-luttua tulee hovimestari lääkäriin kanssa ja sanoo:

— Muut odottavat salongissa.

— Ketkä muut? kysyy lordi.

— Pasori ja hautausurakoitsija, teidän armonne.

Suomen kansa kaskuaa

Ratavartija teki kiertorastin radal-la ja tapasi miehen makaamasta kis-koilla. Hän pysähtyi ja kysyi: — Mitä te siinä teette? — Rakas hyvä ratavartija, olen väsynyt elämään, ja tahdon, että Kuovolan pikajuna ajaisi minun ylit-seni.

— Kouvolan juna, sanoi ratavar-tija ja raapi korvallaan. Teidän on siinä tapauksessa mentävä toiselle raiteelle, sillä täällä kiskoa pitkip me-ne juna Riihimäelle.

Keski-ikäinen pariskunta saapuu pastorinkansliaan kuulutuksia pyytä-mään. Keskustelun kuluessa pysy-yvästiä kirkkoherra, ovatko ylivaliitton aikovat tunteet toisen-sa ehkä kauankin.

Ihmiset

JOTKA HALUA VAA SÄÄSTYÄ

vaivoista ja rasituksista ovat niitä joilla on jatkopuhelin yläkerrassa. Miksi et liity askeltensäästäjiin ja tilaa jatko-puhelin värillisestä. Vain \$1.25 tai vähemmän kuukaudessa, lisäksi vero ja kertakaikkinen asennusmaksu. Soita puhelinkonttoriisi tänään.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

Gardner, Mass.

Olemme pitäneet toisillemme seuraa jo monen vuoden ajan sama-sa huoneessa.

— Samassa huoneessa? ihmetteli kirkkoherra.

— Niin, huoneenvuokralautakun-nan huoneessa.

Kippari Kanturainen kertoi elä-myksistään monilla matkoillaan ja esitteli muistoesineitään.

— Tässä, pojat, tässä on kirves, jonka tappelussa sieppasin Tulimaan kuuluisimalta heimoapäälliköltä.

Mutta tässähan sanotaan sel-västi: Fiskars.

— Mjaah — siinä sen näkee, miten ympäri maailmaa täältä Suomesta kirveitä myydään!

Tarina kertoo isäntämiehestä, joka oli ollut Lappeenrannassa Aikon kanssa kauppoissa. Hän kuitenkin pyysi, että myyjä varmuuden vuoksi pakkaisi pullo pohjat vastakkain, jotta paketti tulisi vähän naamiol-lis. Kuinka ollakkaan. Valtakaudella kävelikin vastaan kotipitäjän kirkko-herra.

— Kas, on oltu ostoksilla. Mitä Antilla on pakettissa?

— Hm, ka, mie ostin tään tynkän Karjalan kartan.

— Mjaah, minusta kuulostaa vä-hän siltä, kuin se kartta hölskähte-lisi.

— No tietyst. Onha siinä Saimaa mukana!

Vanha nainen kysyi asemavirkail-jalta Riihimäen asemalla, voisiko tä-mä sana, mistä hänen junaan lähti.

Voin tietenkin sanoa. Mihin rouva matkustaa?

Vanha nainen pahastui kysymyk-sestä.

— Se ei liikuta teitä, mutta voin-han sen sanoakin, jos sitä haluatte. Aion Tampereelle.

Asemamies auttoi rouvan matka-laukkuineen Tampereen junaan. Kun hän junan lähtiessä seiso asemaki-lalla, pisti vanha nainen päänsä ulos vaunun ikkunasta ja hymyili vahin-goniloisesti.

— Sainpas petetyksi teitä, herra Utelias. Minä menenkin Helsinkiin.

Koirat vetivät

Eräs alaskalainen mies oli syyetty-nä moniavioisuudesta. Todettiin, et-tä hänellä oli vaimo Nomesa, toinen Fairbanksissa ja vielä kolmas Juneassa. Tuomari kutsui ankarana syytettynä ja kysyi:

— Kuinka te saatoitte tehdä sel-laista?

— Minulla oli nopea koiravaljakko.

Punakaartilaisen marssi

Köyhä Suomen kansa katkoo kahleittansa, kärsimysten malja jo kukkuroillaan on.

Raakaa sortovaltaa vastaan nostaa maasta armeijastaan jalon kansan parhaat pojat taistelo-hon.

Hallitus on vankka, käytyrauma sanka, se kauhun tuskaa levittää yli onnet-toman maan.

Urhojansa kansanvalta työntää esiin kaikkialta, elämästä, kuolemasta kamppaillaan.

Virkavallan huolena vankilat ja tuonela, kuitkita hirttäminen, mestaus, kumouksen sankari, sydänveren antavi, kallis on sen vapauden lunastus.

Kiihtyy yhä taisto vapauden valsto, köyhälistön keskuudessa kasvaa yhä vaan.

Ei nyt auta hallitusta piinat, kidutus ja tuska, urhot kaatuu vapauden laulut huu-lillaan.

Kuinka kauan siellä teurastusta vielä kestää kunnes kansalla on vapaus elää työssänsä.

Ei nyt taiston tuoksinnassa tiedä kumpi voittamassa: vallankumous vai taantumus.

Kumouksen myrskyt, kapinat ja tyrskyt riehuu valtakunnan äärest' äärehen. Siellä hirmuhenget saavat sydänverta janoavat särpiliä hurmejuomaa kanssa korp-pien.

Kylvämme kun tehdään, kasvaa kerran tähkään, sadoin kerron kirkkaampi on onnen-päivä uus.

Silloin Suomen kansanvalta kiittää sankarpoikiensa, ilokyyneleitä palkasta saapi sanka-ruus.

— S. Sosialidemokraatista.

Kiitos teille

tyttäret Rachel Krook ja Ida Lahti, viime lauantai-illan kahviaisten kus-tantamisesta Työväenyhdistyksen hy-väksi. Hyvä oli tarjoiu ja tyytyväi-sinä läksivät kahviuuojuat koteihinsa.

Ensi lauantai-illan kahviaisten kus-tantaa Eino's apteekki, jonka ilmoitus on Raivaajassa jatkuvasti. Eino's ap-teekin omistaja Eino Oikemus, on jatku-vasti joka vuosi kustantanut kahvi-aiset Työväenyhdistyksen hyväksi. Muistetaan, kun tarvitaan apteekki-ta, varoitaa, Eino's apteekkiä.

Haywood Wakefield Cohn

hallinto ilmoittaa, että noin 250 työ-läistä vähemmän on "Neidä tehtaas-saan työläisiä nyt kun oli silloin kun kahdeksan viikkoa kestänyt lakko al-ko.

Pirkkäsäkinen

tehdasyhtymän johtaja Walter L. Beaman on ilmoittanut eroavansa Gem Crip & Cradle Co:n johtajan toi-mesta, jota hän on hoitanut 46 vuotta. Uudeksi tehtaan johtajaksi on valittu Herbert W. Neuenherz, Walter Bea-man, joka nyt erosi tehtaan johtajan toimesta kehitti pienestä liikkeestä, jonka hän aloitti Sherman st. varrel-la, teollisuusyhtymän, joka antaa työ-tä noin 300 työläiselle. Yhtymällä on teollisuuslaitos, paitsi Gardnerissa sijaitseva tehdas, Leominsterissa, Broadenblausa, N. Y. ja Weyaw-gassa, Wis.

New York City, N. Y.

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5 Puhelin REgent — 7-4185.

Konttorin aukiolajat: Kaikkina viikon päivinä kello 12—4, paitsi ei lauantaina ja sunnuntaina.

JO LAUANTAINA

Tämän viikon lauantaina lokakuun 26 p. alkaen klo 8.30 on siis tarkoituksetta jalo ilta. Tilantaanhan illan tuloilla Raivaajaa sellaisille jotka tahois mielellään lukea sitä, mutta eivät voi varattomana ollen sitä tilata. Siisään pääsykin vain pieni 50 senttiin, mutta muuta pikkutuloa siinä sivussa, joten saanemme tuloiltaan näin illan. Vapaata ohjelmaa, tanssia, markkinoita y.m. Eikös mennä kaikkiin sinne.

PITKÄ OLI MATKA MATTILOILLA

Palm Beachillä Floridasta saapui Nestori Mirjamina kanssa New Yorkiin ja kun konttorin osoite oli tunnettu, niin Mrs. Mattila tuli uudistamaan Raivaajaansa ja olikin uudistusta pitkästä matkasta. Mutta Mirjamilla oli mukanaan punaposkinen kaunis Suomen neiton. Neiti oli Nestori Mattilalle lähinen sukulainen. Keskustellessa hän mainitsi liki neljä vuotta varttuneensa pääsyt tähän maahan ja nyt se tuli. Neiti on Ilma-joelta ja jokuksia vuosia työskennellyt kauneusalan osastossa Suomessa ennen lähtöään. Mattiloilla on tarjottu nuori neiti opastaa ensin opintielä tällä, joka onkin etenkin kielen oppimisen kannalta tärkeä.

MRS. EMMA SAARI-MÄKI

Otsikossa mainittu entinen pitkäikäinen new-yorkilainen, mutta jo vuosi Californiaan ollut, oli käynnässä Suomessa ja "Kungsholm" laivalla saapunut, pyörähti konttorissamme, tuoden Keruulta terveisiä. Nelisen kuukautta viipyi hän Suomessa ja paljon olikin kerrottavaa. Matkustaa ja paljon Californiaan kunhan lähteisiä tulla.

MAIN AVE.
PONTIAC SALES
PONTIAC ja GMC
Myynti ja palvelu.
Hyviä käytettyjä autoja.
Dial 38-221
4804 Main Ave., Ashtabula, Ohio.

taviaan täällä tapaa. Satakunta suomalaisia oli saapunut samassa laivassa. — M. L.

TYÖTILANNE ON HUOLESTUT-TAVA LONG ISLANDISSA

Tilastointijat sanovat, että Long Island New Yorkin valtiossa on ollut varsinkin viimesodan jälkeen nopeimmin kansoittuvaa aluetta koko maassa. Tämä on hyvin uskottavaa sille, joka on omin silmin nähnyt kuinka pitkät rivit uusia asuintaloja on jatkuvasti rakennettu entisille silmänkantamattomille perunaviljelysmailla.

Paljon suomalaisiaakin puutyö- y.m. rakennusmiehiä, aina New Yorkista saakka, on käynyt näissä töissä. Todellakin riukast suomalaiset kirvesmiehet ovat siellä lyöneet puhin monta rautanaulaa.

Vanhemmat kyläpohjat Nassau ja Suffolk kauteissa ovat leivittäneet ja pullistaneet itseään ja ihan uusia kyllä ja kaupunkia on noussut niin, että ainakin koko länsipuoli Long Islandin saaresta on oikeastaan yhtä ja samaa. Suur-New Yorkin kaupunkia. Ennen kyllä eroittaneet pienet metsätaipaleet ovat hävinneet ja aikaisemmat asumakeskukset kasvaneet kiinni toisiinsa.

Tyypillisin osoitus asutuskehityksestä on ehkä Levittown, noin 10 mailia itään virallisesta sukaupungin rajoista. Tasan 10 vuotta sitten tar-mokas juutalainen yrittäjä Levitt osti siltä paikalta suuret perunamaat ja rakennutti siihen 17,500 perhetaloa. Eräät toiset rakensivat siihen vielä 4,000 taloa lisää. Nyt tuo 82,000 asukkaan kaupungiksi paisunut Levittown juhlii vasta 10-vuotisjuhlansa.

Mutta katsotaanpa näkymää ennätyksellisen toisteltakin puolelta. Long Islandissa on aina ollut pulmana se miten kasvava asutus tulisi taloudellisesti toimeen, miten ihmiset tekisivät siellä elatuksensa. Sinne on houkuttelu teollisuuslaitoksia antamaan ihmisille työtä ja elinmahdollisuuksia. Siinä on joten kuten onnistuttukin, mm. suuria lentokoneita on siellä monessa kylässä.

Mutta nyt on tullut hättä käteen, kuten hallitus on suuresti vähentänyt puolustustilaisuuksia. Tilanne on käynyt niin vakavaksi, että se siellä järkevää koko yhteiskunnan perustuksia.

Suurin lentokonetehdas, Republic Aviation Co., jossa työskenteli 15,000 työlläistä, on jo kesän aikana vähentänyt 6,000 ja toiset tehtaat samassa suhteessa.

Long Islandissa on 220,000 työväen unionien jäsentä. Näiden edustajat ovat pitäneet kokouksia tilanteen johdosta. Sanomalehdet ovat asiasta hälyttävässä sävyssä kirjoitelleet. Paikalliset liikemiehet, kyläkuntien johtajat ja kaupunkamiehet ovat kovasti huolissaan — tietystikin oman nahan karkavien työttömien, myös valtion työla-takunta on asialla käsitelty. Onpa vaadittu kongressinkin koolle ylimääräiseen istuntoon varoja luovuttamaan tehtaiden käynnissä pitämiseksi Long Islandissa.

Ymmärtääksemme tilanteen vaikeutta ja sen kiihtyvää pahenemista, ajatellaamme tässä kuvaamiemme seuraavia seikkoja.

Joku nuori perhe, jossa isä on ehkäpä sotaveteraani, ostaa, sanokaamme 12,000 dollarin hintaisen talon esim. Levittownista — tietenkin velaksi pienellä käteismaksulla. Siihen ostaa huonekaluja, näkäradio, hiirikkö, vaaleita autoja ja muita tarpeellisia välineitä ja tavaraa. Nämäkin kenties enimmäkseen velkakau-palla.

Talohinnan lyhennykset ja velka-kaupasta johtuvat kuukausimaksut nousevat yhteensä aika tuntuvaan summaan. Siihen tietysti muut joku-päiväiset elinkustannukset. Perhekin saattaa lisääntyä, josta tietää myös menojenkin lisääntymistä. Säännöllisestä ja ehkäpä runsaanpuoleisestakin viikkopalkasta ei jää juuri mitään "sadepäivän" varalle, koska se tuskin riittää vakinaisiin menoihinkin.

Ja kun sitten eräänä tilinmaksupäivänä pistetään työlläisen kuraan kaikin pöytäkirjojen peräkkäisillä, jossa kohteliaisesti ilmoitetaan, että häntä ei enää tarvita toistaiseksi tässä tehtaassa, kun uusia työtilaisuuksia ei ole tullut riittävästi, joten toimintaa täytyy supistaa.

Työttömyys jollakin alalla aiheuttaa vuoroastan työttömyyttä toisilla alalla, senhän tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

MIKKO JA KISSAT

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

Luokan alalla, josta tiedämme. Uuden työpaikan ja -alan löytäminen saattaa kohdata vaikeuksia. Kaunomaksi toiselle paikkakunnalle siirtyminen ja kodin taas uudelleen siellä järjestäminen on helpommin sanottu kuin tehty.

Tällainen on nyt tilanne Long Islandissa ja se käy monelle kohtalokkaaksi ellei pikaista parannusta tule. — M. S.

Mikko Lyytikäinen tulla nilkutti luokseni kirje kädessään — hänellä vieläkin on jalka kiipeä loukkaantumisen takia. Hän sanoi: "Tämä kirje kai kuuluu sinulle, kun kirjoitit niistä kulkukissain hoitoista." Mikolle lähetetty kirjjeessä sanotaan alkupuolella: "Totta on, että paikka on kaunis ja koirat saavat kuulla musiikkia ja kissat maata lasin takana", mutta sitten kirjeen lähettäjää välttää, että näiden laitojen henkilöt eivät palveluksellaan tyydytty palvelusta haluu-via. Hän sanoo koettaneensa kaikin tavoin saada laitoksen miehiä korjaamaan pois asutonsa takakujalla elelevät kulkukissat, mutta ei ole päässyt yhteyshenkilönsä. Kulkukissat on parikymmentä, jotka häiritsevät

asukkaita. Kirje päättyy sanoilla: "Sen vain näen, että hauskaa ei ole niistä kärsiä, olen sentään talon etupuolelta yrittänyt pitää ikkunoita auki, mutta äskettäin pahasti siikähdin, kun kaksi suurta kissaa oli tullut pallo-urapussia ylös ja ikkunasta sisälle ja ruvenneet tappelamaan ja toinen hyp-päsi vuoteelleni."

Mikko tietenkin on syytön tässä asiassa ja minä puolestani kerroin vain mitä laitoksesta on sanottu yleisöä varten, että yleisö tietää mistä pyytää apua.

Näköiset kulkukissat ovat kiusallisia, mutta suorastaan kamalan asian näin kerrottavan juuri Harlemin sanomalehdessä. Näköinen rotta oli neljän kuukauden ikäiseltä lapselta syönyt reiluihaksen ja raadellut kättäkin, niin että hän jää väkivallesi. Vuokraton omistaja vastaan ovat vanhemmat nostaneet oikeusjutun. Omistaja on eräs sairaala. — Evi.

Hjalmar A. Suominen kustanti tiistaina t.k. 15 päivänä kaikille haalille tulijoille vapaan sisäänpääsyn ja ravintolan. On kulunut vuosi umpeen, kun Hjalmar Suominen menetti elämäntoverinsa Hanna Suominen kuoleman kautta. Suominen itsekin on koenut kovia. Hän loukkasi itsensä joku aika sitten ja joutui olemaan vuoteessa, mutta Suominen on taas haalilla toisten joukossa. Kiitos Suominen, meidän kaikkien puolesta.

Sairautta
Mrs. Ida Nayha ja Henry Pello ovat olleet viikon päivät vuoteessa, mutta ei ole ilmennyt mitään erittäin vaarallista. Toivotaan Idalle ja Henrylle pikaista terveyden palautta ja jälleen ikemistä seusarramme haalilla.

Ilmatieteilijät
Tiedottavat ettei ole mitään pelkoa myrskyn tulosta enää tänä vuonna. Eihän niitä ole ollutkaan tällä seudulla ainakaan tämän kymmenen vuoden ajalla minkä ajan allekirjoittanut on täällä asunut. — Ca—Hn.

Cleveland, Ohio
Kahviaiset
on Karien asunnolla lauantai-iltana t.k. 26 p. Ottakaa tämä huomioon ja tulkaa viettämään hauska ilta tuttavien ja hyvän tarjollun ääressä. Karttuneet varat Cultural Gardenin hyväksi. Osoite: 2323 W. 37 st.

Sävel kuoron asioita
Kuoron toiminta pääsi heti hyvään alkuun. Entiset laulajat ovat takaisin ja uusia on tullut mukaan. Harjoittelupaikka onkin siisti ja kodikas. Lisää laulajia otetaan. Johtaja on entinen, nuori, toimekas Arthur Saaren.

Kunannilippaan keräys
on taas menossa. Päättiänsä saada lähes 10 miljoonaa dollaria ja kyllä kai se taas täytetään. — N. K.

Ashtabula, Ohio
ASKL:n osaston
lokakuun kokous pidetään Matti ja Lydia Sillantausten kotona 1635 West 17 st. Siellä tulee olemaan kahvitarjoilu, jotta voimme mennä sinne iltapäiväkahville. Sinne siis mennään. — N.

Canterbury, Conn.
Victor Juselius
on Putnamin sairaalassa. Hän on ollut sairaana monta vuotta ja nyt näyttää kärsimyksen lisääntyvän. Hänellä on veritilppa oikeassa säärissä. Käykää katsomassa vanhaa hilpeää toveria.

Kalle Kojola
Sterlingissä saatettiin viimeiseen lepoon sunnuntaina t.k. 13 p. suuren ystävä- ja sukulaisjoukon saattamana. Hän oli syntynyt elokuun 25 p. v. 1900 Hancockissa, Mich.

Kaiholia häntä muistamaan jäi vaimonsa Fanny (Lehtonen), kaksi lasta ensimmäisestä avioliitosta, poika Alan ja tytär Mrs. Dorothy Carlson, molemmat Detroitissa, Mich. neljä lastenlasta, kolme veljeä, Leonard ja Raphael Detroitissa, Einar Floridaassa, kolme sisaria, Mrs. John Hyttiäinen, Sterling, Ct., Mrs. Charles Fuss, Maryland ja Mrs. Robert Tolf, Chicago, Ill.

Kalle tunnettiin siivona, hiljaisena miehenä. Monet kukkalähtöt tekivät kauniin vaikutuksen. Past. Robert Cooper, Sterlingin kirkon pastori toimitti hautausseremonian Kantajina olivat G. Wm. Nurmi, John Hyttiäinen, Charles Fuss, Kenneth Kojola, Arne Sinberg ja Lauri Saarinen.

Edesmennyt oli jäsen Forester veljeyssuurassa, seran jäsenen toimittavien muistoseremonian haudalla. — G. V. V.

Siinä työtä tehdään, kun koiria saareen soudetaan. Suomalainen sananlasku.

Sydämellinen Kiitos
Teille sukulaiset, naapurit ja ystävät kukaista, kortteista ja vieraskäynneistä luonani sairaalassa ollessani ja kotonani.

Teitä kaikkia kiittollisena muistelen.

AINO MAKELÄ,
West Greenwich, R. I.

on Clearwaterin, Fla. terveyshoidon opettaja C. Johnson. Tilaisuus on vapaa ja kaikki ovat tervetulleita. Meillä on harvoin tämän tapaisia tilaisuuksia, niin mennään katsomaan ja kuulemaan. C. Johnson omistaa kaupan Clearwaterissa. Heillä on suuri varasto terveyttä edistäviä ravintotarpeita.

Halloween tanssit
Finnish A. Klubin haalilla torstai-iltana lokakuun 31 päivänä. Huvi-ohjelmaa aina tanssin lomassa. Pukekaa kukin oman makunne mukaan, ovi-palkintoja useampia, oma orkesteri soittaa. Ravintolassa tarjolla on hyviä kahvia, Arnin kuumat pullat mukana.

Kunnihoiti vaimonsa muistoa
Hjalmar A. Suominen kustanti tiistaina t.k. 15 päivänä kaikille haalille tulijoille vapaan sisäänpääsyn ja ravintolan. On kulunut vuosi umpeen, kun Hjalmar Suominen menetti elämäntoverinsa Hanna Suominen kuoleman kautta. Suominen itsekin on koenut kovia. Hän loukkasi itsensä joku aika sitten ja joutui olemaan vuoteessa, mutta Suominen on taas haalilla toisten joukossa. Kiitos Suominen, meidän kaikkien puolesta.

Sairautta
Mrs. Ida Nayha ja Henry Pello ovat olleet viikon päivät vuoteessa, mutta ei ole ilmennyt mitään erittäin vaarallista. Toivotaan Idalle ja Henrylle pikaista terveyden palautta ja jälleen ikemistä seusarramme haalilla.

Ilmatieteilijät
Tiedottavat ettei ole mitään pelkoa myrskyn tulosta enää tänä vuonna. Eihän niitä ole ollutkaan tällä seudulla ainakaan tämän kymmenen vuoden ajalla minkä ajan allekirjoittanut on täällä asunut. — Ca—Hn.

Cleveland, Ohio
Kahviaiset
on Karien asunnolla lauantai-iltana t.k. 26 p. Ottakaa tämä huomioon ja tulkaa viettämään hauska ilta tuttavien ja hyvän tarjollun ääressä. Karttuneet varat Cultural Gardenin hyväksi. Osoite: 2323 W. 37 st.

Sävel kuoron asioita
Kuoron toiminta pääsi heti hyvään alkuun. Entiset laulajat ovat takaisin ja uusia on tullut mukaan. Harjoittelupaikka onkin siisti ja kodikas. Lisää laulajia otetaan. Johtaja on entinen, nuori, toimekas Arthur Saaren.

Kunannilippaan keräys
on taas menossa. Päättiänsä saada lähes 10 miljoonaa dollaria ja kyllä kai se taas täytetään. — N. K.

Ashtabula, Ohio
ASKL:n osaston
lokakuun kokous pidetään Matti ja Lydia Sillantausten kotona 1635 West 17 st. Siellä tulee olemaan kahvitarjoilu, jotta voimme mennä sinne iltapäiväkahville. Sinne siis mennään. — N.

Canterbury, Conn.
Victor Juselius
on Putnamin sairaalassa. Hän on ollut sairaana monta vuotta ja nyt näyttää kärsimyksen lisääntyvän. Hänellä on veritilppa oikeassa säärissä. Käykää katsomassa vanhaa hilpeää toveria.

Kalle Kojola
Sterlingissä saatettiin viimeiseen lepoon sunnuntaina t.k. 13 p. suuren ystävä- ja sukulaisjoukon saattamana. Hän oli syntynyt elokuun 25 p. v. 1900 Hancockissa, Mich.

Kaiholia häntä muistamaan jäi vaimonsa Fanny (Lehtonen), kaksi lasta ensimmäisestä avioliitosta, poika Alan ja tytär Mrs. Dorothy Carlson, molemmat Detroitissa, Mich. neljä lastenlasta, kolme veljeä, Leonard ja Raphael Detroitissa, Einar Floridaassa, kolme sisaria, Mrs. John Hyttiäinen, Sterling, Ct., Mrs. Charles Fuss, Maryland ja Mrs. Robert Tolf, Chicago, Ill.

Kalle tunnettiin siivona, hiljaisena miehenä. Monet kukkalähtöt tekivät kauniin vaikutuksen. Past. Robert Cooper, Sterlingin kirkon pastori toimitti hautausseremonian Kantajina olivat G. Wm. Nurmi, John Hyttiäinen, Charles Fuss, Kenneth Kojola, Arne Sinberg ja Lauri Saarinen.

Edesmennyt oli jäsen Forester veljeyssuurassa, seran jäsenen toimittavien muistoseremonian haudalla. — G. V. V.

Siinä työtä tehdään, kun koiria saareen soudetaan. Suomalainen sananlasku.

Sydämellinen Kiitos
Teille sukulaiset, naapurit ja ystävät kukaista, kortteista ja vieraskäynneistä luonani sairaalassa ollessani ja kotonani.

Teitä kaikkia kiittollisena muistelen.

AINO MAKELÄ,
West Greenwich, R. I.

Norwood, Mass.

Reissaava tyttö
on neiti Aila Salomaa, 223 Fisher kat. Walpole Hän teki hiljattain erään toisen työn kanssa automatkan Floridaan, astuaan viikon päivät Miamiassa. Aikaisemmin tänä vuonna teki hän bussi- ja lentokoneissa Californiaan ja Chicagoon, viipyen siellä noin kuusi viikkoa. Aila on Anna ja Sulo Salomaa tytöt. Työskentelee Grossman rakennustarpeita myyvän yhtiön toimistossa, Foxborossa.

Valtion tuloverorahoja
sai kauppalamme tänä vuonna 69,420 dollaria. Walpolen kauppalaan osalle tuli \$43,843.

Plimpton Press kirjapainosta
vähennettiin viime viikolla 70 työlläistä. Isännistön taholta ilmoitettiin, että yleensä syksyllä on kirjapaino ja -si-tomaalalla hiljaista, mutta tänä vuonna väheni työt tavallista aikaisemmin. Latomo-osastolla sanotaan olevan kiirettä.

Koirajupakka valtuustossa
Viimeiseen valtuuston kokoukseen oli saapunut joukko Broadway kadun lähestyviä asuvia valittamaan, että eräällä asukkaalla on koiria "Jennie", jolta he eivät saa ylös lepoa, eikä pään rauhaa, sillä Jennie haukkuu aina kun omistaja ei ole kotona. Jotkut sanoivat siltä sietäneensä jo kolme vuotta, mutta lopulta meni heidän kärsimyksensä yli äyräitten. Kokouksessa oli läsnä koirapolisi Mr. Doctorman, sekä raportti poliisipäälliköltä. Kaikki oli siltä yksimielistä, että Jennie on muuten kiltti koiria, mutta kun se yksinäisyydessä ikävissään haukkuu louna. Pitkän keskustelun jälkeen yhdyttiin koirapolisiin esitykseen, että annetaan vielä kokeeksi Jennille pari viikko armon aikaa ja että omistaja koettaa pitää sitä kellarissaan, kun on pois kotoa. Toistaiseksi ovat kaikki tyytyväisiä, paitsi Jennie, joka ei pidä sisällä olostaan, mutta ääni ei kuulu ulos. Kerroimme jupakan näytteeksi minkälaisia pulmia kansan valitut joutuvat ratkomaan.

Ilmailevojen perikaukspäikkää lisää
yrittää saada Norwood Airport. Tätä tarkoitusta varten tulee ensimmäisen kauppalaan edustajain kokoukseen pyyntö kuuden tuhannen dollarin luovutuksesta. Ma-alue maksaa 24-tuhatta, josta Liittöhallitus korvaa puolet ja Massan valtio neljänneksen. Kauppalaan kokous on t.k. 28 p.

Samassa kokouksessa tulee esille kysymys omaisuuslainsäädännön arvioinnista. Nykyään sanotaan omaisuuslainsäädännön olevan arvioitu liian

an alhaisiksi ja sentähden on vero niin kallis tuhannelta. Uuden arvioinnin jälkeen eräät hyötyvät ja eräitten vero nousee.

Nykyinen Aasian kulkutauti
ei ole tehnyt pehempaa hallaa paikakunnalla. Joitakin lieviä tapauksia on ilmentunut, mutta koulustakin on vain pois tavallinen määrä, kuten yleensä kaikkina aikoina. Nykyään muistellaan sitä kulkutautia, joka raivosi 1918 Espanjan Flu'n nimellä. Silloin oli kauppalamme asukasluku noin 12-tuhatta. Tautiin sairastui yli 1500 henkilöä, joista 106 kuoli. Suomalaisiakin vei tauti useampia.

Kendall tehdas
Walpolella ilmoittaa tehneensä voittoa 734-tuhatta dollaria seitsemän viikon aikana, joka päättyi syyskuun 7 p. Ensimmäisen 36 viikon voitto tältä vuodelta on \$2,399,000. Myynnit olivat 73 ja puoli miljoonaa, joka on kaksi miljoonaa suuremman edellistä vuotta. Tämän vuoden voitto on jonkun verran pienempi.

Kunniakliven
on kauppalamme saanut Kansalliset turvallisuuskomitealta sen johdosta, että tietaturmia ei ole sattunut kovin useita viimeisten parin vuoden aikana. Tästä huolimatta komitea esittää, että turvallisuusyhtiö meidän poliisikuntaamme pitäisi lisätä kahdeksalla miehellä, kolmella toimistohenkilöllä ja viidellä piiska-autolla.

Kirkollisia uutisia
GARDNER, MASS.
Viikkoilman hartaushetki Lähetyserkossa on torstaina kello 7.30. Siinä tilaisuudessa pastori Sumner puhuu. Sunnuntai tilaisuuksista ilmoitetaan paikallisessa lehdessä. Ystävällinen kutsu kaikille. — Kv.

— Aatami Eevalle: — "Mutta miten sinä voit antaa käärmeen viettelä its

Massachusettsin sää: Tänään selkeää ja viileää. Yöllä selkeää ja kylmää. Huomenna selkeää ja lämpimämpää.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Mrs. Sakari Grönroos (Sophie Nizanti) synnytti pojan Burbankin synnytyslaitoksessa.

— Kalevan naisten tavanmukainen kokous on keskiviikko-iltana klo 7.30. Ennintä toimivat Mrs. Waino Enhoim ja Mrs. Ilmi Lehto. — A.

— Mrs. Melvin E. Gardephe (Helen L. Mäkitalo) Leominsteristä synnytti pojan Burbankin synnytyslaitoksessa.

— Saiman valistuskomitean kokous on Co-op Centerissä tiistaina tk. 22 p:nä kello 7 illalla. Kokouksessa viimeistellään ensi sunnuntain avajaisjuhlien suunnitelmaa. Kaikki kokoukseen, huomautti Siimes P. Salminen, tiedoittajansa kokouksesta.

— Sairaushoitajien enemmistö Leominsterin Fitchburgin koululaisia. Viikon lopulla Leominsterissa oli pois koulusta toistuttua lasta, kun Fitchburgissa ainoastaan 479 esim. viime perjantaina, FTC otettuna huomioon.

— N. E. Provencher Prattkadulla, 26-vuotias ilmavoimien sotilas, vangittiin Atlantic Cityssä, N.J. Hän oli revolverilla uhaten ryöväntyn hotellin palvelijalta \$94. Hän on nykyään palveluksessa Doverin ilmavoimien asemalla Delawarella.

— Nainen sai toisen viikon palkinnon kohteliaimaksi huomattuna autonajajana, Mrs. Lea Benoit. Hän oli vilkkaasti liikenteessä pysäytetty autonsa Kimballkadulla antaen koululasten mennä kadun poikki.

— Harold P. Krauss Warner avenuetta, joka sai tulen vaatteisiinsa kahdeksan päivää aikaisemmin seurauksin, että 85 prosenttia hänen ihostaan pöly, kuoli P. Ben Brighamin sairaalassa Bostonissa perjantaina. Häneltä jäi vaimo, poika, vanha äiti, sisko ja neljä veljeä.

OSANOTTO ÄXNESTYKSEEN TAVALLISTA SUUREMPI

Niin sinakin ennustetaan. Ennustajat laskevat täten nimitysvaalien perusteella. Pormestarin paikasta otaksutaan sukeutuvan suuren kilvan. Valtuutuksen kannattajineen ryhtyy puskemaan vielä ja voimalla voittamaan nimitysvaaleissa melkoisen paljon suuremman kannatuksen saaneen pormestarin. Mr. Bray sai edelleen Clegbornissa paljon enemmän ääniä kuin Walsh, jolla on tukenaan sankkana joukko muut katoliolaiset. Nimitysvaaleissa Bray sai 5,211 ääntä, Walsh 4,144. Valtuutuksesta entiset pitänevät puolueen melkoisella varmuudella.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Alumiini ikkunoita ja ovia tukkuhinnoin. Puh. 2-0183 — 2 Harding St.

\$190 Tekstatti ja asetettu minne tahansa Uudessa Englannissa harmaasta graniitista.

LEOMINSTER MONUMENT CO.
92 Mechanic St., Leominster. Tel. LE 7-5896 tai FI 2-3560. Suuri näytevarasto Uudessa Englannissa. Jokainen paitsa taattu. Meillä on suomalaisia ja muualta tuotua harmaata, punaista ja mustaa graniittia. Pyytääkää vapaata hintalueteloa! Auki iltaisin ja sunnuntaisin.

BOSK HAUTAUSKOTI
85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635 Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaiikka

Noutakaa terveyttä!
Sitä on saatavana
FINNISH DRUG APTEEKISTA
OTTO ANDERSON, apteekkari
Fitchburg, Mass.
Sweet White Birch Minerals With Vitamins
voimistaa teitä jo samana päivänä. Se estää kylmyyttä, vanhuutta ja sairauksia. Kasvattua voimakkaan ruumiin lujat luut ja hampaat. Lisää lapsille tarmoa ja viisautta sekä nuorille kasvua. Vanhat se nuorentaa ja suojaa tauteilta. Sunnuntaina kuunnella suomenkielisiä ohjelmia.

Taivas antoi vettä suureen tarpeeseen

Lauantain vastaisen yön ja lauantain oli taivas armollinen antaen vettä yli tuuman vuorokaudessa. Sade pudotti jokseenkin kaikki puiden lehdet, kasteli jälleen tulenaroiksi kuivuneet, pudonneiden lehtien täyttämät metsät ja auttoi vesivarastoja sekä kasteli maata. Mutta näin pienet sateet eivät täytä farmarien kaivoja. Vesipula antaa yhä karja- ja kanafarmareille ylimääräistä, raskasta työtä liian paljon.

Ennenkuin kuivuneet vesisuonet maassa rupeavat virtaamaan täytyy tulla pitkä, raskaita sateita. Mutta yksi hyöty sateesta ainakin oli. Tänä aikanana metsästyksen lupa-ai- kana metsästäjät saavat mennä metsiin. Sää on jälleen poutainen ja kolea. Pikaisista sateista ei ole tietoa. Nyt liikunutta sade ulottui laajalle ja antoi se vettä toisin paikoin runsaammin kuin Fitchburgin ympäristössä.

Tämän vuoden aikana on vettä saanut tulla vajaa 20 tuumaa. Kymmenen kuukauden keskimääräinen sade on yli 35 tuumaa. Ollaan siis jäljessä melkein puolet normaalisesta.

Toimintakauden avajaiset

Saiman valistuskomitea on saanut suunnitelmansa melkein valmiiksi ohjelmalleen toimintakauden avajaisjuhlaan, jota vietetään Co-op Centerissä sunnuntaina tk. 27 p:nä kello 7 illalla.

Ohjelmaa juhlassa on seuraavanlainen: Alkusoitto — Lempi Myöhänen, tervehdyspuhe — laulu — Jack Huhtala, säest. Lempi Myöhänen; juhlapuhe — Elis Sulkanen; laulun — Lauri Hällfors; laulu — Oner-va Lovejoy; lausunta — Kalle Tuikka, ja mahdollisesti vielä muutakin. Tuonnempana kuitenkin mainitaan ainakin ilmoituksessa, jos saatiin lisäohjelmaa tulemaan.

Tämä kuitenkin antaa jo halun lähteä liikkeelle, sillä ohjelmaa on monipuolinen ja esittäjät tekijöitä alallaan. Niinpä ei liiole juttuja tarvitsekaan tämän mielenkiintoisen avajaisjuhlan vuoksi, vaan ollaan valmiina juhlaan, kun aika lähenee.

Ravintolasta huolehtii Saiman ravintolalaitos entiseen ripeään taapaansa ja valmistaa hyvän tarjottin. Terve sitten toistaiseksi.

ILKEÄMIELISET VARKAAT RIKKOIVAT AUTON

Lauantaina klo 7.05 Clegbornin pöytäkonttipaikalta varastetuksi ilmoitettiin Roger Thibodeau, Clarendonkadulta, auto löydettiin vähän jälkeempään syöstynä alas 25 jalan seinämällä rautatielle. Se oli pudonnut alasuihin ja rikkoutunut romuksi. Jos auto, joka oli puskeutunut puu-ai- laan lävitse, olisi ajassa syöksynyt alas olisi se vienyt ajan mukanaan. Poliisilla on se mielipide, että autossa ei ollut ajuria sen syöksyessä alas.

VERTA SAATAVA P-RISTILLE 300 PAINITTA FITCHBURGISTA
Punaisen Ristin "Bloodmobile" saapuu Fitchburgiin keräämään verta sairaaloihin tämän kuun lopussa. Armoryssä Wallace avenuelta siirä otetaan 29 ja 30 päivänä klo 10.45 aamulla klo 4.45 iltapäivällä.

Päämääräksi on asetettu 300 painittia. Vertaan hyväntahtoisesti tähän keräykseen luovuttavien pyydetään ilmoittautumaan 24 ja 25 päivänä Punaisen Ristin Chapter Houseen Prichardkadulla.

TKYDELLINEN HAUTAUSPALVELU JOHTAJA L. PAUL ECKLUND
TUCKER FUNERAL HOME
23 High St., Milford, N.H. Tel. 185 W. ja 185 E.

Ennen farmarina, nyt lämmittäjänä

"Valtava ja miellyttävä on tuo osuuskaspa", lausui Oscar Hokkanen, joka puolisonsa Annan kanssa on täällä Fitchburgissa Miss Alma Roiton ja Mr. J. William Berckin vieraana.

Mr. ja Mrs. Hokkanen asuvat Plainfieldissä, Conn., jossa myös asuu heidän naimisissa oleva poikansa Oiva, joka on ammatiltaan hienomekanikko. Käydyssä keskustelussa kuultiin, että Mr. Hokkanen oli tullut tänne Yhdysvaltoihin Petäjävedeltä 1920, kun taas Mrs. Hokkanen oli tullut listä 1916. Plainfieldissä nämä vierasme ovat asuneet 35 vuotta. "Ensiksi harjoitin farmausta, mutta lämmittäjänä tehtaassa olen ollut jo pitkän aikaa", tuumi Mr. Hokkanen. "Lämmittämisen vielä vuoden ja sitten jään oloneuvokseksi."

Osustoinnista puhuttaessa Mr. Hokkanen kertoi, että Suomessa olesseensa hän toimi 8 vuotta lin osuuskaspaan myymälähoitajana. Conneticutin kuulumisina nämä vi- raamme kertoivat, että sielläkin on vallinnut "kaueha kuivuu, joka on aiheuttanut farmareille melkoisia vaikeuksia. Työttömyys on jo tuntu- va, mutta United Cooperative Farm- ersin sikäläinen liike toimii hyvin. Viime aikoina on kouluista raporteerattu lasten sairastumisesta influens- saan. — kk —

Äiti kuuli pojan itkun P-asemalla

Kuulusteltaessa viime perjantaina Townsendin nuorukaiden pohjoip- telyä Shirleyn valtiopoliisiasemalla, Mrs. Virginia Goguen sanoi kuulleen poikansa Felician, 19-vuotiaan, it- kun mainitulla poliisiasemalla. Hän oli yksi niistä joka syytti poliisin piessien heitä pakottaessaan heidän tunnistamaan syyllisyytensä murto- varkauksiin. Mrs. Goguen sanoi poli- siasemalle tullessaan kuullessaan äänen väkerokeksessa sanovan, "Tike sinä vain" ja sitten "kuulin jysähdyk- sen kuin joku olisi lennähtänyt sei- nää vasten". Hän kertoi asiaa kuulust- telleille tutustuneille, että poliisit kiel- täytyivät antamasta hänelle minkään- laisia tietoja poijastaan tuolloin, huh- tit, 16 p:nä.

Syytöksessä on kolme poliisia, L. F. Carey, James Lima ja George V. Nelson. Yksi pojista, John R. Esposito, 20-vuotias, todisti poliisin lyöneen häntä päähän. Kun hän oli tälle sa- nonut lapsensa loukkaaneensa päänsä ja "jos minua lyötte ehkä tappatte mi- nut", niin oli poliisi vastannut että "sillä ei ole väliä". Carey oli häntä kuulustellut 10 minuuttia ja löytynyt kasvoihin kämmenellään neljä tai viisi kertaa ja sitten löytynyt nyrkillä vatsaan ainakin 10 kertaa. Esposito oli tällöin aavellut ettei "kestäisi enempää" ja "sitten allekirjoitin tun- nustuksen" että oli osallistunut var- kauteen.

Kuulustelu jatkuu tänään.

Fort Devens jää entiselleen

Senaattori Saltonstall on tiedoitta- nut, että Fort Devensin sotilasleiri jää entiselleen. Sen 12,000 sotilasta käsittävistä joukosta vähennetään ai- noastaan 500 miestä.

Tieto perustuu armeijan sihteerin Bruckerin tiedonantoon, jolta sen. Saltonstall oli asiaa tiedustellut. Ar- meija vähentää miehiä kaikilta lei- reiltään ja on Fort Devensin vähen- nys pienin suurilla leireillä. Esim. Fort Chaffee leirillä Arkansasissa vä- hennetään 8000 miestä. Fort Devens- sin miesvoimien vähenäys ei täten vaikuta millään tavalla leirin toimi- taan häiritsevästi. Paikkakunnalle merkitsee eniten se, että siellä työ- kentelä lähemmä 2000 siviilihenki- löä.

SYNNYTYSHELIKOPTERISSA
Berniläisen lääkärin vaimo synnytti lapsen helikopterissa, joka parhail- laan oli kuljettamassa häntä kanto- in-sairaalaan. Lapsi — joka lienee ensimmäinen helikopterissa syntynyt — kuoli kuitenkin muutaman tunnin kuluttua.

HUOMIO!

Naisten järjestämä
"WHISTI-ILTA"
T.Y. VELJEN TALOSSA
74 Arthur St., Quincy, Mass.

Lauantaina lokakuun 26 p:nä klo 8 illalla
Peluukortti \$1:50 kahvin ja pullan kanssa.
Hyvät palkinnot.
Tervetuloa kaikki!
NAISTEN KOMITEA.

Lehmä tallasi Elli Lahden kuoliaaksi

Mrs. Elli Lahti, 74-vuotias Prince- tonin farmin vaimo, kuoli matkalla Holdenin sairaalaan lauantai-aamu- na. Hän oli mennyt auttamaan mies- tään tämän kuljettaessa niskuroivaa lehmää ulos navetasta. Heikko kun oli hän kaatui yrittäessään irrottaa mieheensä talutusrinnoa takertunutta kättä, jolloin lehmä tallasi hänet jal- koihinsa ruhojen kylkiluita ja sisus- elimiä. Charles Lahden käsivarsi ei loukkaantunut pahemmin.

Lahtien farmi on Merriek roadilla, josta loukkaantunut lähetettiin vie- mään sairaalaan. Lääkäri sanoi ku- leman johtuneen rinnan ja vatsan ruhjoutumisesta.

Mrs. Lahti, o.s. Jambak, oli synty- nyt Suomessa. Lähinnä kaipaamaan jäivät miehensä, pojat Eino ja Charles Princetonissa, veli Jeonard Jam- back Lebanonissa, N.H., ja toinen veli Henry Suomessa sekä kolme las- tenlasta.

Hautaus tapahtui tänään klo 2 p. King & Watson hautausmaasta Clintonissa. Past. Toivo Rosenberg Fitchburgista toimitti ruumiinsiun- nauksen. Ruumis kätkettiin Wood- lawn hautausmaahan Clintonissa.

KASSAKAUPPI MOKAROITU AUKI ASHURNHAMISSA

Gariepy Products Company, Westminister roadilla sijaitsevan huonekalutehtaan suurehko kassa- kaappi oli perjantaina vasten yöllä mokuaroitu rikki ja viety siinä ol- leet \$20 kateistä ja \$15 arvoinen kel- lo.

Poliisipäällikkö Eino Moision mu- kaan varkaat olivat tunkeutuneet lii- keen konttorin takaovesta, sitten vääntäen konttorin oven auki. Var- kaat olivat nähtävästi käyttäneet ras- kasta muovaria ja rautakankea kas- pia avatessaan. Moision huomion mu- kaaisesti varkaat olivat alitellut kassakaappin avaimissa. Vuoteen ei Ashburnhamissa olekaan kassakaap- pia rikottu.

Wm. M. Mattson kuollut

Hubbardstonin suomalainen Wil- liam M. Mattson, 86-vuotias vanhu- taan viettävä farmari Barre roadilla, kuoli lauantai-aamuna 19 p:nä koto- nansa. Hän oli syntynyt Velisellä Matti ja Maria (Heikkilä) Mattsonin poikana ja asunut Hubbardstonissa 36 vuotta, olen ensimmäisiä sinne asettuneita suomalaisia.

Lähinnä kaipaavat vaimonsa Sel- ma, o.s. Pokela, pojat William Cam- lagnissa, Matti Bostonissa, Waino New Jerseyssä ja Neal kotona, sekä tyttäret Mrs. Leon Pelouquin Floridassa, Mrs. Charles Seaman ja Mrs. Stanley Potvin Greenfieldissä, ja Mrs. Camille Rheume Holdenissa, Mass., Mrs. Lillian Mattson Housto- nissa, Texas ja Mrs. Ahti Wälikon Hubbardstonissa, 14 lastenlasta ja 23 näiden lasta.

Hautaus tapahtui tänään Gardne- rista Smithin hautausmaasta ja kätkettiin ruumiis Rural Glen hau- tausmaahan.

Arthur Mattsonin hautaus

Lake Worthissa Floridassa kuollut Arthur E. Mattson haudattiin lauan- taina Sawyerin hautausmaasta Vanhalla Fitchburgin asukkaana vii- meinhen leposija haluttiin antaa tässä valtiossa ja kätkettiin ruumiis Wood- side hautausmaahan Westministeris- sä. Past. Wm. A. Sumner toimitti siu- nauksen.

Kantajat Adolf Kamila, William Aalto, Walter Santaviita, Francis Ma- rien, Edward Connors ja George Daigle.

Seurakuntautisia

Ystävyysliiton seurusteluilta on tä- nään. Kahvipöydän kattavat Mrs. Toivo Mäki ja Miss Anne Aalto. Tiis- taina on hartaushetki ompeluseuran toimesta ja hartaushetken jälkeen kahvipöydän kattavat Fiskaalit ja Heijonit. Trumpetti dueton soitta- vat Frederick Fiskaali ja Arnold Aho. Keskiviikkoiltana kirkossamme antaa konsertin kuuluisa Heimo Hait- to, joka nyt uskovaiseksi tulonsa jäl- keen on ensi kerran keskuudessam- me. Tervetuloa edellämainittuihin ti- lausuksiin. — S.

MIKROFONI SYDÄMEEN

Tri Howard Moscovitz New Yorkis- sa sijaitsevasta Sinain sairaalasta on ilmoittanut, että on onnistuttu val- mistamaan mikrofoni, joka on niin pieni, että se voidaan kuljettaa mi- hin tahansa verisuonen sydämessä.

Laitetta käytetään sydänsairauk- sien määrittelyssä ja tarkkaan paikallastamiseen.

PARHAIN KIITOS
tyttärelleni Elmalle, kun järjestit minulle kauniin 60-vuotis- juhlan kotonaan lokakuun 8 päivänä 1957. Kiitos su- kulaisille ja ystäville niistä kauniista lahjoista sekä rahalah- jasta. Haluan myös kiittää Andrew Linnaa puheesta ja flen- nia ja Emmaa punaisista ruusuista. Vielä kiitän niitä jotka auttoit Elmaa sekä toitte niin monenlaiset leivokset Muistossani säilyy tämä kaunis tilaisuus.
ANNIE HYVARINEN,
Wheeler Rd., Ashby, Mass.

Kuulumisia Suomesta

Helsinki lokak. 11 p. — Suomi-Seura.

Suomi "atomipankin" jäseneksi
Wien — Suomi hyväksyttiin kansainvälisen atomivoimatoimiston jä- seneksi. Suomi on toimiston 56 jäsen- maa.

Suomen hallituksen nimissä on pää- ministeri V. J. Sukselainen lähettänyt toimiston kongressille Wieniin säh- keen ja pyytänyt, että Suomi otetta- siin järjestöjen jäseneksi.

Yleiskokous päätti hallituksen suo- situksen mukaisesti hyväksyä Suo- men jäsenanomuksen.

Virallisesti tulee Suomesta atomi- voimajärjestön jäsen heti kun Suomi on ratifioinut sen säännöt ja talletta- nut ratifointiasiakirjat Yhdysvaltain hallituksen haltuun.

Wien valittiin kansainvälisen ato- mivoimaviraston vakinaiseksi toimi- keskukseksi.

Suomi Thessalonikin messuilla

Suurin näytelyostos, mikä Suo- mella on ollut ulkomaisilla messuilla sodan jälkeen, on varattu ensi vuoden syyskuussa pidettävillä Thessalonikin kansainvälisillä messuilla. Suomen osallistuminen näihin messuihin on ol- lut esillä jo vuosikausia, mutta vasta nyt päästään suunnitelmia toteutta- maan, kertoi Suomen Messujen toi- mityöjohtaja Olo Herold, joka jokin aika sitten yhdessä näyttelyarkkiteh- ti Henry Tornian kanssa kävi Thes- salonikissa tutustumassa Suomelle varattuun osastoon.

Kauppapöytäsesta neuvotellaan

Suomen ja Neuvostoliiton välillä aloitetaan ensi vuoden kauppapöy- tusta koskevat neuvottelut varsin pi- an. Tällä kertalla sapuu Neuvostoliit- on kauppavaltuuskunta Helsinkiin, joten ensimmäisen kerran toisen maa- ilmanodan jälkeen neuvottelut tui- laan käymään Suomessa. Neuvottelu- jen ajan kohtaa enempiä kuin kaup- pavaluuskuntien kokonpanoakaan ei ole löyty vielä lopullisesti lukuun, mutta todennäköisesti neuvottelut aloitetaan joko tämän kuun lopussa tai ensi kuun alussa.

Kuluvan vuoden lopussa päättyvän huoneenvuokrasäännöstelylain jatka- miseksi säädettävää uutta huoneen- vuokrasäännöstelylakia valmisteleva ministerivaliokunta piti kokouksen, jossa päädyttiin siihen, että uusi laki olisi säädettävä vain yhdeksi vuodek- si.

Välitysmyys

Sosiaalidemokraattisen puolueen eduskuntaryhmä päätti jättää halli- tukselle välitysmyyksen.

Välitysmyyksen sisällöstä ei annet- tu virallisia tietoja julkisuuteen, mut- ta on otaksuttavissa, että siinä 1) tie- dustellaan hallituksen muodostami- seen liittyviä epäparlamentaarisia seikkoja ja 2) ihmetellään, mitä mah- denlaisuuksia hallituksella on hoitaa menestyksellisesti tulospoliittisia on- gelmia.

Suomea yhä valokolla

Ammattimainen vakooja oli syyt- teessä Itä-Suomen hovioikeudessa maanpetoksesta toiminnaan. Huhtikuun 5 päivänä 1955 Itä-Suomen hovioikeuden jatkettua valtuusalai- suuksien ilmaisemisesta neljäksi vuo- deksi kuritussuunnitelman toimitsema työmies Vilho Mujunen oli jälleen tuotu Kuopion lääninvankilasta hovi- oikeuteen rikoksen uusijana tuomit- semista varten.

Päästyään ehdonalaan vapautuen oli Mujunen jatkamaan maanpetok- sellista toimintaa luvattomasti ylittä- nyt valtakunnan rajan Parikkalan kunnan Rasvaniemien kylän kodalla elokuun 27 päivänä tässä vuonna ja asettunut tällöin yhteyteen vieraan valtion sotilasviranomaisen kanssa.

Uusi Suomi:

Puolustusvoimamme 40-vuotisjuh- laa aiotaan viettää ensi vuoden kesä- kuun 4. päivänä suurin juhlallisuuksin. Tarkoituksena on järjestää pää- kaupungissa tällöin suurin sodanjäl- keinen sotilasparaati. Puolustusvoi- main piirissä on suunnitelmia näitä juhlallisuuksia silmällä pitäen laadi- tu jo viime vuodesta lähtien. Tarkoi- tusta varten saatavan määrärahan suuruudesta riippuu, missä laajuudes- sa suunnitelmat voidaan toteuttaa. Periaateratkaisu on odotettavissa ai- van lähiaikoina.

Kun valtiopöytä tämän syys- kuun alussa asetti toimikunnan valmiste- maan Suomen itsenäiseksi julistami- sen 40-vuotisjuhlaa, yhdistettiin toi- mikunnan tehtävään myös puolustus- voimain 40-vuotisjuhlan järjestämi- nen. Tällöin kuitenkin todettiin, että pääesikunta oli jo viime vuoden lo- kakuussa asettanut toimikunnan evertti Keiko Mikolan puheenjohtajana.

valmistelemaan tätä juhlaa ja että nä- mä suunnitelmat oli tehty jo käytän- nöllisesti katsoen valmiiksi asi. Kun puolustusvoimain 40-vuotisjuhlan päi- väksi vielä oli määrätty kesäkuun nel- jäs, irrotettiin näiden kahden juhlan valmistelut toisistaan.

Sotilasparaatin ohella on suunnit- tella muutakin juhlaohjelmaa. Näis- tä mainittakoon mm. suuri doku- menttifilmi puolustusvoimamme ke- hityksestä neljän vuosikymmenen ai- kana.

Kirjeitä Amerikasta

Yhdistyneiden Kansakuntien selostus Unkarin problemasta

Melkein vuosi on kulunut siitä, kun Unkarin kansa nousi taisteluun vapautensa puolesta loka-marraskuus- sa 1956. Itse kapina on ollut pitkä- aikainen, joka musertettiin Neuvos- toliiton sotavien avulla. Vielä tä- näinkin ovat Unkarin probleemaa koko maailman erikoisen huomion kohteena. Nämä kuuluneet kymmenen vuotta elivät ole pystyneet suo- mistoa hävittämään, vaan päinvast- toin on se kirkastunut.

Eräänä syynä tähän on ollut tiedoi- tus, joka laadittiin Yhdistyneille Kansakunnille viiden maan erikois- komitean toimesta joka on tutkinut Unkarin tilannetta. Tämä tiedoitus oli 150,000 sanan pituinen ja oli se täynnä luotettavia tietoja, faktoja, ti- lastotietoja sekä todistettuja silmin- näkijäin kertomuksia noista histo- riallisista tapahtuksista viime loka- ja marraskuussa.

Viiden jäsenen yksimielinen mieli- pide — laadittu maissa, joista jokai- nen on maapallon eri maanosissa. — Tanska, Australia, Ceylon, Tunisia ja Uruguay — selostuksessa on to- dettu, että Unkarin vapaustaistelu (kapina) oli "vapaaehtoinen, itsestään syntynyt kansannousu" joka tukah- dutettiin Neuvostoliiton valtavalla aseellisella väliintulolla.

Syyskuun 14. kiihkeän väittelyn jälkeen Yhdistyneiden Kansakuntien yleinen kokous vahvisti ylivoimai- sesti päätöslauseen, jonka takana oli 37 maata, jotka hyväksyivät erikois- komitean selostukset Unkarista, sekä kutsuivat venäläiset vallanpitäjät et- tä Kadarin hallituksen neuvotteluun, jossa vaadittiin lopettamaan tämä hirvittävä painostus Unkarin kansaa kohtaan. Tässä päätöslauseessa nimit- tettiin Siamen prinssi Wan, joka oli viimeisen Yhdistyneiden Kansakun- tien yleisen kokouksen puheenjohta- ja.

BIBEAU HARDWARE CO., INC.

HOMELITE CHAIN SAWS
Kaikenlaisia kasvitarhan siemeniä ja lannoitteita.
59-61 Parker St. Tel. 718, Gardner, Mass.

Smith Funeral Home

Philip A. Bjurling, hautajaisten johtaja.
69 Vernon St., Gardner, Mass. Tel. 77-W.

Gardnerissa

EINO'S
PRESCRIPTION
Täytetään teille
LÄKKEMÄÄRÄYKSET

Nopea persoonallinen palvelu
Puh. 1760.
57 PARKER ST., GARDNER

BEAUREGARD PACKAGE STORE, Inc.

Puhelin 807
11 WEST ST. GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Emilia R. Robillard
104 PARKER ST., GARDNER, MASS.
Gardnerin johtava APTEEKKI.
Lääkemääräyksiä täytetään. — Päteviä kotihoidon soveltamista. Jättele-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.

W. N. POTTER GRAIN STORES, Inc.

KIVIHIILTÄ — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ RAKENNUSMATERIAALIA
435 Main Street Puh. 880 Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.

PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA SEMENTTIÄ — KATTOAINETTA
W. Lukala miellyttävien palvelus teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

FARMERS CO-OP

SEKATAVARAKAUPPA
Viljaa, Kolia, Rautatavaraa, Kattotarpeita, Autonkumeja.
HUBBARDSTON, MASS. — Tel. 312